

Onderwerp: Verstedelijkingsconcept Metropoolregio Amsterdam 2030/2050
Datum: 25 mei 2021
Portefeuillehouder: Lex Scholten
Team: Ruimtelijk Beleid
Steller: P.H.J. van de Mortel
+31 203144771
Peter.van.de.Mortel@diemen.nl

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de wensen en opvattingen inzake de tweede versie van het Verstedelijkings-concept Metropoolregio Amsterdam 2030/2050 zoals deze zijn verwoord in de raadsvoordracht en de bijbehorende reactiebrief;
2. In te stemmen met de gezamenlijke reactie ("wensen en opvattingen") vanuit de regio Amstelland-Meerlanden op het Verstedelijkingsconcept Metropoolregio Amsterdam 2030/2050 Versie 2.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

Voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA) wordt in een samenwerking van het Rijk, de provincies Noord-Holland en Flevoland en de deelnemende gemeenten een Verstedelijkingsstrategie opgesteld. Deze Verstedelijkingsstrategie vormt het integrale ruimtelijke beleidskader voor de verdere ontwikkeling van de Metropoolregio Amsterdam in de periode tot 2050. De Verstedelijkingsstrategie zal bestaan uit drie onderdelen: een verstedelijkingsconcept, een fasering en een investeringsstrategie. Een eerste versie van het Verstedelijkingsconcept is dit voorjaar al gedeeld met alle deelnemende partijen met de mogelijkheid om een eerste reactie te geven. Over het traject tot nu toe bent u al eerder geïnformeerd door middel van een Informatie van het college d.d. 8 september 2020 en 6 april 2021 (zie bijlagen). De AM-gemeenten vallen binnen het deelgebied Zuidflank en trekken daarin samen op. Voor Diemen zijn ook de deelgebieden Oostflank en Gooi- en Vechtstreek van belang vanwege de Diemerscheg.

Concrete aanleiding

Door het Bestuurlijk Kernteam is de tweede versie van het Verstedelijkingsconcept aangeboden met de mogelijkheid voor de gemeenteraden en provinciale staten om wensen en opvattingen in te dienen. Dit kan tot en met maandag 12 juli 2021. In deze versie is een hoofdstuk over de fasering in hoofdlijnen opgenomen. De reacties op versie 1 zijn in deze tweede versie nog niet allemaal verwerkt.

Voor het verdere proces verwijzen wij naar de bijgevoegde informatiebrief van de MRA.

Toelichting

Inhoud van de voordracht

Wij stellen voor om de onderstaande wensen en opvattingen namens de gemeenteraad van Diemen in te dienen. Deze wensen en opvattingen zijn ook opgenomen in de opgestelde reactiebrief (zie bijlagen).

1. Diemerscheg

De Diemerscheg is een natuur- en recreatiegebied met een belangrijke functie voor meerdere omliggende deelgebieden. In het Verstedelijkingsconcept is de Diemerscheg opgenomen in het integraal te ontwikkelen gebied Gooi- en Vechtstreek (paragraaf 4.4). In de tekst komt de Diemerscheg echter nauwelijks voor. Daarom is het verzoek om op blz. 70 het volgende tekstblok toe te voegen:

Door de verdere verstedelijking aan de randen van de Diemerscheg wordt een groene Diemerscheg steeds belangrijker. De betrokken partijen zetten in op een kwaliteitsverbetering van de Diemerscheg: landschappelijk, ecologisch, cultuurhistorisch en qua recreatieve voorzieningen. Om toekomstbestendig te zijn wordt gedacht aan het ontwikkelen van klimaatbossen, met een hogere grondwaterstand en opvangmogelijkheden van water en minder CO2 uitstoot. Ook moet er ruimte zijn voor de energietransitie, mits deze goed landschappelijk wordt ingepast. Voor de eventuele aanleg van de IJmeerlijn geldt ook dat deze goed landschappelijk moet worden ingepast om de ingezette versterking van de Diemerscheg niet teniet te doen (opgenomen bij het deelgebied Oostflank) en dat compensatie plaatsvindt in de Diemerscheg.

Daarnaast kan op een paar andere punten in deze paragraaf de Diemerscheg worden toegevoegd achter Gooi- en Vechtstreek omdat de betreffende opgaven ook in de Diemerscheg spelen (klimaat robuuste inrichting, natte natuur, rijke cultuurhistorie). Bij de afspraken over dit gebied staat de Diemerscheg al wel goed opgenomen. In de samenvatting vooraan dient in de tekst over dit gebied de Diemerscheg ook te worden opgenomen.

De OV-bereikbaarheid van de Diemerscheg is een belangrijk aandachtspunt. Die is nu nog minimaal. Dit kan worden toegevoegd in paragraaf 2.6 bij de beleving van het landschap (blz. 36)

In hoofdstuk 3 over de toekomstig bestendige systemen komt ook het energiesysteem aan de orde. Daarbij worden vier ontwikkelrichtingen beschreven (blz. 49 en 50). Het lijkt erop dat in deze ontwikkelrichtingen ruimte wordt geboden voor verstedelijking in de Diemerscheg nabij het energieknooppunt Diemen. Dit is in strijd met de rest van het Verstedelijkingsconcept waarin het belang van het openhouden van de scheggen duidelijk is verwoord. De tekst bij het energiesysteem dient hier beter op te worden afgestemd.

2. Mobiliteit

In het Verstedelijkingsconcept staat dat gekeken wordt naar een nieuwe metroverbinding tussen Almere en Amsterdam via het IJmeer. Aangezien dit een forse doorsnijding betekent van het IJmeer en de Diemerscheg vinden wij het belangrijk dat deze oplossing goed wordt afgewogen tegen andere mogelijke oplossingen via de bestaande verbindingen tussen Amsterdam en Almere.

Voor wat betreft het onderzoek naar de aanleg van een IJmeerlijn is voor Diemen cruciaal dat de barrièrewerking hiervan geminimaliseerd wordt en dat de inpassing in de Diemerscheg en in Diemen zelf zeer zorgvuldig plaatsvindt. Dit betekent dat naast een bovengrondse oplossing in ieder geval ook een ondergrondse oplossing op het tracédeel door Diemen dient te worden onderzocht. Bij een bovengrondse oplossing dient te worden uitgegaan van een viaduct om het ruimtebeslag en de barrièrewerking te minimaliseren. Indien de IJmeerlijn er komt kan een metrostation bij de keerlus van tram 19 bij Plantage de Sniep een goede aanvulling zijn op het OV-netwerk aan de oostkant van Amsterdam.

De IJmeerlijn sluit aan op station Diemen Zuid. De positie van station Diemen Zuid als OV knooppunt in de Zuidoostlob van Amsterdam zal daarmee verder worden versterkt. Daarvoor dient dit station wel een goede aansluiting te behouden op het NS-netwerk als sprinterstation. Dit is ook een belangrijke randvoorwaarde voor de grootschalige woningbouw die bij dit station al in gang is gezet. Bij de afspraken voor het deelgebied Zuidflank MRA is dit punt daarom ook specifiek opgenomen (blz. 77). Op de kaartbeelden dient dit sprinterstation daarom als zodanig te worden aangegeven.

In het onderzoek naar de IJmeerlijn wordt op dit moment de optie van een IJmeerweg meegenomen. In het Verstedelijkingsconcept wordt deze optie niet genoemd. Voor Diemen is van belang dat deze wegverbinding er niet komt omdat dit tot een nog grotere aantasting zal leiden van de Diemerscheg en ook tot grote problemen zal leiden op het onderliggend wegennet.

Bij het onderzoek naar het aanpassen van de rol van de A10 en de A9 in het hoofdwegennet rond Amsterdam is het belangrijk dat de gevolgen voor het hoofdwegennet in de Zuidoostlob (Diemen, Ouder-Amstel en Amsterdam Zuidoost) goed in beeld worden gebracht en worden meegenomen in de verdere besluitvorming. In dit kader is het van vanuit leefbaarheids-overwegingen van groot belang dat op de A1 en A10 de maximum snelheid wordt verlaagd naar 80 km/uur.

3. Wonen en sociaal

Bij het benoemen van de huidige plancapaciteit voor woningbouw in paragraaf 2.2. moet goed worden aangesloten bij de meest actuele opgave. Vanaf 1 mei zijn de actuele cijfers immers beschikbaar. Wij missen uitspraken over de gewenste differentiatie naar prijs en kwaliteit van de woningen.

Daarnaast blijft de bestaande stad onderbelicht. Paragraaf 2.4 Sociaal sterke metropool is nog niet verder uitgewerkt. Gezien het belang van deze ambitie is een nadere analyse en uitwerking benodigd. De kaart op pagina 29 die bij dit onderdeel hoort geeft slechts één van de vele indicatoren weer die deze ambitie in zouden moeten vullen richting sterke wijken, dorpen en steden. Van mogelijke scenario's of gewenste ontwikkelingen voor spreiding van de werkgelegenheid, gewenste woningbouwdifferentiatie of gewenste inzet op het voorzieningenniveau (zorg en welzijn) is nog geen sprake. Wij missen een uitwerking van de handelingsperspectieven die worden genoemd (op blz. 27 en 28).

4. Economie

In het Verstedelijkingsconcept is er weinig aandacht voor ZZP'ers en thuiswerkers, terwijl dit groepen werknemers zijn die wel veel impact gaan hebben op meerdere aspecten zoals wonen en mobiliteit. Door de toename van het aantal ZZP'ers en thuiswerkers nemen bijvoorbeeld forensenstromen af, is er meer behoefte aan flex-werkplekken dichtbij woonwijken en aan ontmoetings/vergaderlocaties etc.

Ook is er weinig aandacht voor de kantorenparken terwijl die, doordat thuiswerken waarschijnlijk iets blijvends gaat zijn, met meer leegstand te maken kunnen krijgen. Er liggen daarom kansen om meer met de bestaande kantorenparken te doen dan nu het geval is. Bovendien zullen er in de toekomst minder nieuwe kantorenparken nodig kunnen zijn dan voor de corona-crisis werd becijferd.

In paragraaf 2.3 staat dat de MRA tot 2040 alle beschikbare harde en zachte plancapaciteit nodig heeft om te voorzien in de behoefte aan bedrijventerreinen, zowel voor nieuwe bedrijven als bedrijven afkomstig van te transformeren terreinen. Die capaciteit is onder andere te vinden in de Zuidflank. Het wordt noodzakelijk gevonden om deze ruimte de komende 20 jaar vast te houden. In het hoofdstuk over de fasering staat dat er korte termijn (voor 2023) een uitgekende bedrijven-terreinenstrategie voor de MRA zal komen met bijbehorende bestuurlijke afspraken.

In het Verstedelijkingsconcept zien wij graag duidelijker aangegeven dat deze reservering van placapaciteit voor bedrijven de aanleg van nieuwe grote bedrijventerreinen betreft. Voor bestaande bedrijventerreinen in de Zuidflank dient er de mogelijkheid te blijven voor gemeenten om een eigen afweging te maken.

Voor wat betreft de vestigingsmogelijkheden voor datacenters is het belangrijk dat de MRA datacenterstrategie op korte termijn beschikbaar komt en hier voldoende duidelijkheid over geeft richting marktpartijen en gemeenten. Gelet op alle andere ruimteclaims vinden wij een meer terughoudende opstelling voor het MRA-gebied gewenst, waarbij wordt uitgegaan van concentratie in de bestaande drie clusters en een nieuwe vierde cluster in Flevoland.

Bij toerisme wordt de impact van de coronacrisis op het aantal zakelijke bezoeken aan de MRA niet benoemd en waarschijnlijk onderschat. Een stijging van het aantal videovergaderingen en een blijvende daling van het aantal fysieke bijeenkomsten ten opzichte van voor de coronacrisis is zeer waarschijnlijk

AM-reactie

Daarnaast stellen wij voor om ook in te stemmen met de gezamenlijke reactie namens de AM-gemeenten over een aantal gemeenschappelijke punten en deze reactie mee te sturen met de reactiebrief (zie bijlagen).

Argumenten en keuzemogelijkheden

Zie hierboven bij inhoud van de voordracht.

Gevolgen en risico's

Financieel

Niet van toepassing.

Juridisch

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

In het Verstedelijkingsconcept is een aparte paragraaf (2.5) opgenomen over de duurzame metropool.

Andere risico's?

Niet van toepassing.

Wat merkt de burger van de te nemen beslissing?

Het verstedelijkingsconcept heeft geen directe gevolgen, die zijn pas aan de orde nadat de voorstellen verder worden uitgewerkt en hierover ook nadere besluitvorming plaatsvindt.

Adviesraden

Niet van toepassing.

Opmerkingen over de uitvoering

Communicatie

Dit loopt via de Metropoolregio Amsterdam.

Participatie

Niet van toepassing.

Projectmatig

Niet van toepassing.

Bijlagen

- Verstedelijkingsconcept Metropoolregio Amsterdam 2030/2050 Versie 2 (22-4-2021)
- Informatiebrief MRA d.d. 12 mei 2021
- Reactiebrief met wensen en opvattingen gemeente Diemen
- Gezamenlijke reactie AM-gemeenten op versie 2 van het Verstedelijkingsconcept
- Informatie van het college d.d. 8 september 2020 en 6 april 2021

Burgemeester en wethouders van Diemen,
de secretaris,
T. Kemper

de burgemeester,
E. Boog

Onderwerp: Verstedelijkingsconcept Metropoolregio Amsterdam 2030/2050
21-46 Versie 2

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op
op de voordracht van het college d.d. 25 mei 2021,

Besluit

1. In te stemmen met de wensen en opvattingen inzake de tweede versie van het Verstedelijkingsconcept Metropoolregio Amsterdam 2030/2050 zoals deze zijn verwoord in de raadsvoordracht en de bijbehorende reactiebrief;
2. In te stemmen met de gezamenlijke reactie (“wensen en opvattingen”) vanuit de regio Amstelland-Meerlanden op het Verstedelijkingsconcept Metropoolregio Amsterdam 2030/2050 Versie 2.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 8 juli 2021,

De voorzitter,

De griffier,